

این همه شغل کجا رفته؟!

مرکز آمار اخیراً اعلام کرد در ۹ ماه اول امسال ۹۸۶ هزار شغل ایجاد شد اما اقتصاددانان به این عدد مشکوک هستند

وضعیت رکودی به قدرت خود باقی است و در بعضی حوزه‌ها عمیق‌تر شده است. این آمار در واقعیت نمود ندارد. شاید تعریف شغل عوض شده باشد.»

امام‌وردی معتقد است: «اقتصاد ایران اقتصاد بزرگی است، لذا بالقوه امکان اشتغال بالایی دارد ولی این کار نیاز به سرمایه‌گذاری دارد و به صورت دستوری محقق نمی‌شود. با این رکودی که شاهدیم و ظرفیت‌ها روزبه‌روز در حال کوچک شدن هستند امکان‌پذیر نیست. بخش اشتغال بخش واقعی اقتصاد است و مثل متغیرهای پولی نیست که با عدد و ارقام گفته شود رشد کرده است.»

❖ به ازای یک درصد ۱۰۰ هزار شغل باید ایجاد شود!

از نظر شقایق قلی‌زاده، اقتصاددان و عضو هیات علمی دانشگاه خوارزمی برای بررسی این آمار دو رویکرد را می‌توان در نظر گرفت. وی در گفت‌وگو با «فرهیختگان» گفت: «رویکرد اول این است که اشتغال را تابع سرمایه‌گذاری و تولید بدانیم. درست است که در سال ۹۵ رشد اقتصاد ۱۲/۵ درصد بود، ولی رشد بدون نفت بیش از سه درصد اتفاق نیفتاد. به ازای هر یک درصد رشد اقتصادی حداکثر ۱۰۰ هزار شغل ایجاد می‌شود، در نتیجه با این رشد امکان ایجاد یک میلیون شغل وجود ندارد. عدد رشد خالص سرمایه‌گذاری نیز پایین بود و نمی‌تواند این مقدار از اشتغال را ایجاد کند.» شقایق شهری ادامه داد: «بهبود فضای کسب‌وکار، افزایش رقابت‌پذیری اقتصاد، رشد سرمایه‌گذاری و... هیچ کدام به گونه‌ای نبوده‌اند که بتوان گفت یک میلیون شغل ایجاد شده است. به هر حال این یک میلیون از جایی باید ایجاد شده باشند. آمریکا با ۱۸/۵ تریلیون دلار تولید ناخالص داخلی در بهترین حالت ماهی ۱۵۰ هزار شغل ایجاد کرده است. یک میلیون عدد بالایی است و با این رویکرد امکان‌پذیر نیست.» عضو هیات علمی دانشگاه خوارزمی تصریح کرد: «رویکرد دوم این است که مرکز آمار، آمار اشتغال را با نظرسنجی از ۶۰ هزار خانوار و تعمیم آن به همه کشور به دست می‌آورد. ممکن است بخشی از جامعه از کار دست کشیده‌اند و دوباره به محل کار بازگشته‌اند. عده‌ای نیز با درآمد حاصل از سود بانکی زندگی‌های پرچرخاند خود را شاغل به حساب می‌آورند.» وی افزود: «ایجاد یک میلیون شغل یعنی حداقل هشت درصد رشد اقتصادی و بالای ۱۲ درصد رشد سرمایه‌گذاری. تحقق این عدد یک دگرگونی عظیم در اقتصاد ایران است.» شقایق تأکید کرد: «این آمار از منظر اول‌ردمی‌شود و با رویکرد دوم ممکن است تأیید شود. قصد ندارم مرکز آمار را زیرسوال ببرم ولی یک جای کار این آمار ایراد دارد.»

چند روز است انتشار آمارهای عجیب و قابل تأمل در حوزه اشتغال، کارشناسان اقتصادی را سردرگم کرده است. مرکز آمار اواخر هفته پیش در گزارشی کاملاً رسمی ادعا کرد از ابتدای سال جاری تا پایان پاییز امسال نزدیک به یک میلیون شغل در کشور ایجاد شده است! بر اساس چکیده نتایج آمارگیری نیروی کار در پاییز ۱۳۹۶ تعداد

بیکاران در این فصل ۳،۱۴۱،۶۶۷ نفر و جمعیت فعال ۲۶،۴۷۲،۸۳۵ نفر بوده است. این گزارش نشان می‌دهد تعداد شاغلان در کل کشور در فصل پاییز امسال به ۲۳،۳۳۱،۱۶۸ نفر رسیده است. بر اساس گزارش‌های قبلی مرکز آمار، در پایان سال گذشته تعداد شاغلان در کل کشور ۲۲،۳۴۲،۴۲۹ نفر بود. بنابراین افزایش تعداد شاغلان به ۱،۹۸۶،۷۳۹ نفر در پایان پاییز امسال به این معناست که ۹۸۶،۷۳۹ نفر یعنی نزدیک به یک میلیون نفر بوده است. اما شواهد عینی و آماری نیز نشان می‌دهد با توجه به تعطیل شدن اغلب کارخانه‌های تولیدی این اشتغال‌زایی در جای اقتصاد ایران و چه بخش‌هایی اتفاق افتاده است؟

❖ عدد یک میلیون شغل بعید است

عبدالمجید آهنگری، اقتصاددان و عضو هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز در واکنش به ایجاد یک میلیون شغل در ۹ ماه به «فرهیختگان» گفت: «با توجه به اینکه مقداری از درآمد نفتی به دست دولت می‌رسد اشتغال نسبت به قبل بهتر شده است، ولی نسبت به این عدد تردید دارم. باید دید چگونه محاسبه شده است ولی با توجه به رکود حاکم به نظر نمی‌رسد این رقم محقق شده باشد.» آهنگری تصریح کرد: «اگر هم اشتغالی ایجاد شده باشد از طریق بخش دولتی و پروژه‌های دولتی بوده و هنوز بخش خصوصی آنچنان که باید حرکتی نکرده است. اقتصاد ایران ظرفیت بالقوه اشتغال‌زایی را دارد ولی بخش خصوصی زمین‌گیر شده است و این ظرفیت بالفعل نشده است.»

❖ شاید تعریف شغل عوض شده باشد!

قدرت... امام‌وردی، اقتصاددان و عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی نیز در این باره به «فرهیختگان» گفت: «هرچند باید جزئیات را دید که طی چه محاسباتی این عدد به دست آمده است ولی به نظر نمی‌رسد عدد یک میلیون شغل در ۹ ماه درست باشد.»

اخبار کوتاه

حساب بانکی ۸۶ دلال و قاچاقچی از مسدود شد

۱۲۲۵ حساب متعلق به ۸۶ قاچاقچی ارزی با مجوز مرجع قضایی، مسدود و ۱۰ نفر بازداشت شدند. یک مقام آگاه گفت: «در ادامه برخورد‌های قانونی با سوداگران مخرب در بازار ارز، سربازان گمنام‌ام‌زمان (سج)، با حکم مرجع قضایی، ۱۲۲۵ حساب متعلق به ۸۶ نفر از دلالان و قاچاقچیان ارزی را بلوکه و مسدود کردند و ۱۰ نفر از قاچاقچیان و دلالان ارزی نیز از جانب سربازان گمنام‌ام‌زمان (سج) بازداشت و به مرجع قضایی تحویل شدند.» وی افزود: «مجموع گردش مالی این حساب‌ها بیش از ۵۳۰ هزار میلیارد ریال بوده است و بیش از ۳۲۰ میلیارد ریال نیز بلوکه شد.» وی گفت: «این اقدامات در آینده نیز به صورت جدی ادامه خواهد یافت و مجازات سنگینی گریبان سوداگران و تخریب‌گران بازار ارز خواهد گرفت.»

خبر

دکتر حسین‌زاده خبر داد

جذب ۲۰ درصد اوراق گواهی سپرده ۲۰ درصدی توسط بانک ملی ایران

مدیرعامل بانک ملی ایران گفت: «حدود یک‌پنجم گواهی‌های سپرده ۲۰ درصدی که با مجوز بانک مرکزی منتشر شده است، در بانک ملی ایران جذب شده و این نشان می‌دهد اعتماد مردم به این بانک هر روز بیشتر می‌شود.»

محمد رضا حسین‌زاده در هجدهمین همایش سراسری حراست این بانک، اجرای طرح‌های بزرگ مانند کارت سکه، ورود دستگاه‌های جدید بانکداری الکترونیک، طرح ویژه مسکن و برگزاری ملی شورا از اقدامات اساسی بانک ملی ایران برای افزایش ضریب نفوذ آن در میان مردم دانست و گفت: «امروز مهم‌ترین اولویت کشور تولید و اشتغال است و بانک ملی ایران نیز تمام توان خود را در این بخش متمرکز کرده است.»

مدیرعامل بانک ملی ایران با تأکید بر اینکه برجام، گشایش‌های قابل توجهی در کشور ایجاد کرد، افزود: «راه پیشرفت کشور تکیه بر اقتصاد مقاومتی و توان داخلی است.»

وی خاطرنشان کرد: «امروز شرایط حفاظت و

به گزارش خبرگزاری صدا و سیما در پی تنش‌ها و التهابات اخیر بازار ارز، پیش از این ۷۵۵ حساب دلالان ارزی با مجموع گردش مالی ۲۰ هزار میلیارد تومانی بلوکه و مسدود شد.

۲۰ درصد اقتصاد کشور در دست بخش خصوصی است

رئیس کارگروه واگذاری پروژه‌های نیمه‌تمام دولتی به بخش خصوصی گفت: «۵۱ هزار طرح نیمه‌تمام و آماده بهره‌برداری استانی و سه هزار طرح ملی در کشور آماده واگذاری به بخش خصوصی است.» علی عبدالعلی‌زاده در نخستین کارگاه آموزشی نحوه واگذاری طرح‌های دولتی به بخش خصوصی در رومیه افزود: «تکمیل این طرح‌ها نیازمند ۵۰۰ هزار میلیارد تومان هزینه است که دولت توان تأمین این میزان اعتبار را ندارد.» وی با بیان اینکه ۸۰ درصد اقتصاد کشور در دست

خبر

در ۱۱ ماهه امسال ۶۶ هزار و ۱۹۶ دستگاه خودرو به کشور وارد شده است

برای اجرا ابلاغ می‌شود. الکترونیکی شدن گمرک موجب می‌شود همه عملیات گمرکی کشور در یک اتاق شیشه‌ای قرار گیرد و تراکنش‌های گمرکی روشن و شفاف قابل رصد است که بر این اساس، نه تنها خودرو بلکه اطلاعات کالاهای وارداتی به تفکیک جزئیات کامل، موجود، اطلاعات اظهاری، میزان حقوق و عوارض پرداختی و دیگر اطلاعات در سامانه جامع گمرکی و پنجره واحد تجارت فرامرزی ثبت شده و به صورت شفاف قابل رصد است، در صورت نیاز هریک از نهادهای نظارتی و رفع هرگونه ابهام نیز، گمرک ایران آمادگی دارد که این اطلاعات را در اختیار آنها قرار دهد.

گمرک ایران اعلام کرد: «انواع خودروی وارداتی در ۱۱ ماهه امسال به ۶۶ هزار و ۱۹۶ دستگاه به ارزش یک میلیارد و ۷۵۶ میلیون و ۷۰۸ هزار دلار رسید.» به گزارش «مهر»، اطلاعات کامل خودروهای ترخیص شده از گمرکات از طریق سامانه جامع گمرکی و پنجره واحد تجارت فرامرزی در بانک اطلاعاتی گمرک ذخیره‌سازی شده و در دسترس است. بر پایه این گزارش، جزئی‌ترین اطلاعات واردات خودرو از ابتدای امسال تاکنون، در بزرگ‌ترین بانک اطلاعات خودروهای وارداتی کشور ثبت شده و قابل بهره‌برداری است. خودروهای وارداتی که از ابتدای ۱۳۹۶ مجوز ثبت سفارش سازمان توسعه تجارت دارند و مشخصات کامل آنها در سامانه جامع گمرکی و پنجره تجارت فرامرزی گمرک به ثبت رسیده در این گزارش آمده است.

گمرک در گزارش خود تأکید کرد امکان ندارد خودرویی بدون اخذ مجوز ثبت سفارش ترخیص شود و افزود: «همه خودروهایی که از گمرک ترخیص شده‌اند، دارای مجوز ثبت سفارش و تاییدیه شماره VIN نامبر بوده و این موضوع به صورت سیستمی ثبت و کنترل می‌شود.»

ضمن اینکه مشخصات فنی همه خودروهای وارداتی در زمان ثبت سفارش از سوی سازمان توسعه تجارت، اخذ و به صورت الکترونیکی به سامانه پنجره واحد تجارت فرامرزی ارسال می‌شود.

همچنین در زمان اظهار تاییدیه نمایندگی‌های رسمی خودرو نیز به صورت الکترونیکی از سازمان توسعه تجارت اعلام و تاییدیه نمایندگی‌ها به صورت الکترونیکی از سوی سازمان توسعه تجارت ثبت می‌شود.

بر اساس اعلام گمرک، امسال هیچ‌گونه پیشنهاد افزایش تعرفه واردات خودروهای هیبریدی از سوی مسئولان گمرک مطرح نشده و طبق مقررات صادرات و واردات، این سازمان صرفاً مجری مقررات و تغییرات تعرفه‌ای است که از سوی سازمان توسعه تجارت

وجود ندارد و افزایش قیمت نیز نخواهیم داشت. علی‌بهره‌مند اظهار کرد: «وضعیت تولید انواع شیرینی در شرایط کنونی بسیار مناسب است و همه تولیدکنندگان و عرضه‌کنندگان در واحدهای صنفی مشغول تولید و تأمین نیاز بازار شب عید هستند که از بیستم اسفند بازار شیرینی و قنادی‌ها داغ‌تر می‌شود و به اوج خود می‌رسد. به گزارش «ایسنا» وی افزود: «هیچ مشکلی برای تولید و عرضه شیرینی مورد نیاز شب عید مردم وجود ندارد و بر اساس مصوبات ستاد تنظیم بازار افزایش قیمت نیز نخواهیم داشت، البته هزینه تولید شیرینی افزایش بسیاری داشته است، چرا که قیمت مواد اولیه مانند تخم مرغ، نارگیل، پودر کاکائو... افزایش قابل توجهی یافته است، اما به همکاران توصیه کرده‌ایم بعد از ایام عید قیمت محصولات خود را افزایش دهند.»

واگذاری پروژه‌های نیمه‌تمام دولتی اظهار کرد: «تعامل دولت با بخش خصوصی نیز گام مهمی در حمایت از سرمایه‌گذاران است و نتایج مالی راز بین می‌برد.» عبدالعلی‌زاده گفت: «با وجود اینکه دولت از امکانات لازم برخوردار نیست، تلاش می‌کند مشکلات سرمایه‌گذاران را برطرف کند.» عبدالعلی‌زاده اضافه کرد: «اگرچه پایبند نبودن دولت‌های گذشته به تعهدات خود موجب بدبینی بخش خصوصی و ایجاد فاصله بین دولت و بخش خصوصی شده، در دولت روحانی تلاش‌هایی برای کم کردن این فاصله آغاز شده است.»

شیرینی شب عید گران نمی‌شود

رئیس اتحادیه دارندگان قنادی، شیرینی‌فروشی و کافه قنادی اعلام کرد که هیچ مشکلی برای تولید و عرضه شیرینی شب عید

بخش خصوصی نیست و این امر بیماری بزرگ اقتصادی به شمار می‌رود، ادامه داد: «با این واگذاری‌ها، سهم دولت در اقتصاد کشور به ۶۰ درصد کاهش می‌یابد و ۲۰ درصد نصیب بخش خصوصی می‌شود.»

مشاور وزیر کشور در امور توسعه مناطق افزود: «اگر حکومت‌ها شاهد ظرفیت‌ها و توانایی بخش خصوصی شوند، بدون تردید از آن استقبال خواهند کرد.» عبدالعلی‌زاده ادامه داد: «بزرگ‌ترین سند برای حمایت از بخش خصوصی اقتصاد مقاومتی بوده و برای برون‌رفت کشور از مشکلات اقتصادی، توسعه مشارکت‌های بخش خصوصی ضروری است.» وی ادامه داد: «اقتصاد مقاومتی با سرمایه‌گذاری در حوزه‌های مختلف و با مشارکت بخش خصوصی می‌تواند به اهداف پیش‌بینی شده دست‌یابد و کشور را پیش‌برد.» رئیس کارگروه

❖ ایجاد یک میلیون شغل در ۹ ماه باور کردنی نیست!

دکتر لطفعلی بخشی، اقتصاددان و عضو

❖ مرکز آمار پاسخ دهد

بایزید مروخی، مشاور وزیر کار در گفت‌وگو با «نود اقتصادی» در خصوص آمار ایجاد یک میلیون شغل اظهار کرد: «باید بینیم مرکز آمار این آمار را چگونه به دست آورده است. آیا این آمار بر اساس سرشماری انجام شده است؟» وی افزود: «در مورد چگونگی ایجاد یک میلیون شغل در مدت ۹ ماه باید مرکز آمار پاسخگو باشد. بهتر است من در مورد آمار قضاوت نکنم، چون آمار مسأله قضایوتی نیست.» مشاور وزیر کار گفت: «باید ببینیم آمارگیری چگونه انجام گرفته است؟ چه جامعه آماری‌ای در نظر گرفته شده است؟ نمونه آماری چه بوده و کجا آمارگیری کرده‌اند؟ باید دید چطور به این عدد رسیده‌اند؟ اینها سوالاتی است که مرکز آمار باید پاسخ دهد.»

❖ خنده‌دار است!

آلبرت بغزبان، اقتصاددان و عضو شورای رقابت نیز در واکنش به آمار جدید مرکز آمار در خصوص ایجاد یک میلیون شغل از اسفند ۹۵ تا پایان آذر ۹۶ اظهار کرد: «آمار ایجاد یک میلیون شغل در این مدت زمان کوتاه خنده‌دار است. در حال حاضر همه طرفیان من بیکارند و این آمار غیرقابل باور است.» وی افزود: «رئیس مرکز آمار بگوید که این آمارها را از کجا آورده و این تعداد شغل در چه بخش‌هایی ایجاد شده است.»